

Kultūras vizītkarte desmitgades gaidās

✓ Līgita Kupčus-Apēna,
“Kurzemes Vārds”

Koncertzāle “Lielais dzintars” kļuvusi par vienu no spilgtākajiem Liepājas simboliem. “Nu jau tā ir Liepājai neatņemama, tāpat kā jūra,” teic arī “Lielā dzintara” vadītājs Timurs Tomsons. Koncertzāle nav tikai skaists arhitektūras objekts, bet arī viena no izcilākajām profesionālās mākslas skatuviem Latvijā. Un savas pastāvēšanas 10 gadus tā šoruden atzīmē ar vairāku nedēļu ilgu notikumu kopumu dažādās mākslas formās dažādām auditorijām.

DAĻA NO EIROPAS MŪZIKAS INDUSTRIJAS

“Šis būs viens no sarežģītākajiem un komplikētākajiem projektiem mūsu vēsturē, bet tieši tāds arī atbilst jubilejai,” saka T. Tomsons, apliecinot, ka koncertzāle savu desmitgadi svinēs ar vērienu. “Joprojām, katru rītu ejot uz darbu, es apbrīnoju šo ēku un priečajos, ka Liepāja tāda ir.”

Viņš uzskata, ka koncertzāles nozīme sniedzas tālu ārpus Kurzemes robežām. Šeit mājo gan Liepājas Simfoniskais orķestris, gan Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola, kas kopā rada īpašu radošo garu. Pēc statistikas datiem, visaktīvākie pasākumu apmeklētāji ir liepājenieki un apkārtējā reģiona iedzīvotie, kuros teju puse skatītāji ir rīdzinieki. “Tas ir lielisks, jo koncertzālei ir milzīgs potenciāls attīstīt arī tūrisma industriju. Restorāni un viesnīcas uzreiz izjūt, ja pie mums ir lieli notikumi, īpaši ārpus sezonas,” saka vadītājs.

Šeit uzstājušies pasaules līmeņa mākslinieki un orķestri. T. Tomsons min Berlīnes filharmoniku, Freiburgas baroka orķestri. “Mēs kļūstam par daļu no Eiropas mūzikas industrijas, jo arī mūsu cilvēki ir pelnījuši dzirdēt to, ko piedāvā lielākas koncertzāles,” uzskata T. Tomsons.

RĪDZINIEKI UN LIETUVIEŠI

Lielākās grūtības sagādā ierobežotais potenciāls auditorijas skaits, īpaši darba dienās. “Ja piektienās un sestdienās mums ir vieglāk piesaistīt viesus no Rīgas vai Lietuvas, tad, ja izcis mākslinieks var atbraukt tikai nedēļas sākumā, bieži nākas no sadarbības atteikties,” skaidro vadītājs. Patlaban lietuviešu klausītāju īpatsvars sasniedz 10–15%, īpaši simfonisko koncertu laikā. “Kaimiņvalsts iedzīvotāju uzplūdi sākās pēc kovida laika, kad viņi atklāja, ka mums ir koncertzāle. Bet mēs arī strādājam uz to – tulkojam tekstus lietuviešu valodā, piedāvājam bukletus un informāciju sociālajos medijos tieši Klaipēdas un Palangas iedzīvotājiem. Klaipēdā nav simfoniskā orķestra, un ar to mēs varam vinnēt.”

Nākotnē koncertzāle vēlas kļūt vēl atvērtāka dažādām sabiedrības grupām. Kad martā apskatei bija izlikta animācijas filmai “Straume” piešķirtā “Oskara” statuete, tā pievilināja interesentus, un daudzi uz “Lielo dzintaru” tās dēļ atnāca

EGONA ZĪVERTA FOTO

DIGITĀLĀS ĪRĢELES IR LIELISKA DĀVANA KONCERTZĀLES DESMITGADEI. “Mums nevajag torti! Paskatieties, kāda mums ir trīsstāvīga kūka,” smaidot saka koncertzāles vadītājs Timurs Tomsons (no labās). “Izskatās ļoti labi,” vērtē koncertzāles atbalsta biedrības vadītājs Ainars Kreics. Tieši biedrībai izdevās savākt vajadzīgo summu instrumenta iegādei.

FAKTI PAR “LIELO DZINTARU”

- ◊ Atklāšana: 2015. gada 6. novembrī.
- ◊ Arhitekts: Folkers Gīnke (Austrija).
- ◊ Primārā funkcija: reģionāla koncertzāle, mājvieta Liepājas Simfoniskajam orķestrim un Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolai.
- ◊ Pasākumi: vidēji gadā ap 250.
- ◊ Īpašie viesi beidzamajos gados: Berlīnes filharmoniki, Freiburgas baroka orķestris, Elīna Garanča, Andris Nelsons u.c.

pirmo reizi. “Esmu pilnīgi pārliecīnāts, ka koncertzālēm, ne tikai mūsu, ir jābūt daudz atvērtākām, cilvēkiem ir jādod ziņa, ka šī ir ēka, ko var apmeklēt ne tikai vakaros ar sarkano paklāju. Tai ir jādzīvo arī dienas laikā. Tādēļ plānots pārveidot pirmā stāva izstāžu zāli par daudzfunkcionālu kopienas telpu, kur cilvēki varēs atpūsties, strādāt ar datoru vai uzlādēt telefonu, vienlaikus baudot izstādes.

DĀVANA – DIGITĀLĀS ĪRĢELES

Koncertzāle sev jubilejā uzdāvinājusi ilgi gaidītu dāvanu. Tas ir jauns digitālais īrģelinstruments, viens no pasaулslavenās īrģelinieces Ivetas Apkalnas iecienītākajiem modeļiem. “Ar Ivetu konsultējāmies par instrumentu,

un rezultātā mums ir jaunākais modelis, kas ir ergonomisks, ar pārdomātu pogu izvietojumu, atvieglo kustības īrģeliniekam. Arī elektrosistēma ir vismodernākā,” stāsta koncertzāles vadītājs.

Īrģeles izgatavotas no gaiša ozolkoka, īpaši piemeklējot toni, lai tās izceltos uz skatuves grīdas. Instruments “Lielajam dzintaram” speciāli pasūtīts un gatavots Vācijā. “Pusotra līdz divu gadu garumā sazinājos ar vācu meistarvu Mihaelu Aihleru. Viņš kopā ar sievu pats atveda instrumentu uz Liepāju,” teic T. Tomsons.

Instrumenta iegāde bija kopīgs mērķis gan koncertzāles vadībai, gan tās attīstības biedrībai. Biedrības vadītājs Ainars Kreics skaidro, ka daļa līdzekļu nākusi no biedrības biedru naudām, kas ir 500 eiro gadā, taču lielāko daļu saziedojuši uzņēmēji. “Katrā uzņēmējā pārsvarā ziedoja vienu līdz divus tūkstošus eiro. Naudu savācām diezgan ātri, jau gada sākumā bija nepieciešamā summa, bet pirkums ievilkās dokumentu kārtosānas dēļ.”

Lielu atbalstu sniedza arī uzņēmums “Stena Line”, kas instrumentu no Vācijas uz Liepāju atgādāja bez maksas.

TOP SKANDARBI ORĶESTRIM

Kāpēc koncertzālei bija vajadzīgas savas īrģeles? T. Tomsons skaidro, ka līdz šim instrumenti nomāti no Jūrmalas, un katra reizi tas izmaksājis ap 2500 eiro. “Īrģeles nav tikai bažnīcas instruments. 20. gadsimtā daudzi komponisti tās sākā iekļaut, sacerot laicīgo mūziku. Ir simfoniski darbi, kas bažnīcāi nav piemēroti, bet koncertzālē tie atdzīvojas. Bez sava instrumenta bijām ierobežoti repertuārā – mūsu klausītāji dažus skandarbus vienkarši nevarēja dzirdēt.”

Jaunais instruments ir mobilis, un to ir iespējams izmantot arī ārpus koncertzāles telpām. Tas noderēs arī LMMDV audzēkņiem kā treniņu instruments, mācoties īrģelspēli.

Liepājai ir senas un noturīgas īrģelmūzikas tradīcijas – Sv. Trīsvienības katedrālē ik gadu notiek īrģelmūzikas festivāls, taču tur nevar uzstāties simfoniskais orķestris. “Tagad mums būs iespēja pasūtīt un atskāpot arī jauntapušas partitūras. Komponists Jēkabs Jančevskis jau sarakstījis skaņdarbu Liepājas Simfoniskajam orķestrim un, domāju, viņam sekos arī citi,” piebilst T. Tomsons. ■

Koncertzāles 10 gadu jubilejas programmas akcenti

- Umu Sangarē (Mali) – viena no Āfrikas spožākajām balsīm;
- Pasaulslavenā vijolniece Patrīcija Kopačinska kopā ar orķestri “Kremerata Baltica”;
- Bērnu programma ar muzikālu izrādi ģimenēm “Liepu tēva teikas”;
- Noslēguma koncerts: Arnolda Šēnberga “Gurres dziesmas” – 250 mūziķi, divi orķestri un trīs kori.

Kapusvētkos godina dzīvi

“Lai šī diena mums ir kā atgādinājums ielot dzīvos, sargāt savas ģimenes, nepazaudēt saknes,” – šādi ceļavārdi nodrukāti lapiņā Ezeres pagasta Griezes kapusvētku apmeklētājiem.

Leva Vilmane, “Saldus Zeme”

Latvijas kultūras kanonā kapusvētki mineti līdzas Dziesmu svētkiem, dainām, Jāniem un rudzu maizei. Saldus novada Ezerē šī tradīcija cero kupli, apgalvo zinātāji, tāpēc devāmies to raudzīt klātienē.

Saldus novadā mirušos piemin divas reizes gadā – vasarā kapusvētkus un novembrī svecīšu vakarā. Atceres pasākumus rīko gan draudžu aktivisti, gan pašvaldības kultūras speciālisti. Viņi novērojuši tradīcijas izsīkšanu un beidzamajos gados vairs nebrīnās, ka dažos dvēseļu dārzos nesatiņek nevienu dzīvu cilvēku.

Zigurds Turss mūsu pusē jau 30 gadus vada kapusvētkus, viņš apgalvo, ka visvairāk ļaužu pulcējas Ezeres pagastā. Katra augusta trešajā sestdienā viņi ierodas uz piemiņas bridi kādā no trim Ezeres kapsētām – Čapu, Grīvaišu vai Griezes. Ne tik sen kapusvētki svinēti augusta trešajā svētdienā. Ezeres kultūras nama ilggadējā vadītāja Liene Šteinberga atceras, ka gadiem nemainīto kārtību grozīja sabiedriskā transporta dēļ: “Uz mūsu kapsētām sabrauc piederīgie no visa novada un daudz tālākām vietām, tāpēc nevarējām nesadzīrdēt lūgumu pielāgoties sabiedriskajam transportam.” Citādi kapusvētkos viss, kā ierasts – runātājs apcer dzīvību, nāvi un mūžību, ietur muzikālas pauzes, nosauc vārdā iepriekšējā gadā kapsētās apbeditos. “Kad modē bija kapusvētkos aicināt mācītāju, vienu reizi pamēģinājām, bet cilvēki sacīja, ka laicīgie pasākumi patīk labāk,” turpina kultūras nama vadītāja. Vēl senākos laikos gan bijis citādāk, apliecinā Griezes kapos satiktais pensionārs Spodris Mēnessis. “Pirmajās reizēs biju mazs un turējos mammai pie rokas. Toreiz aicināja mācītājus un neiztika bez Dieva vārda,” viņš pakavējas atmiņās.

Lai gan Ezerē kapusvētki skaitās populāri, publīka arī tur rūk. Pērn L. Šteinberga sadrukāja 250 kapusvētku

Zigurds Turss un Agnese Čīče Griezes kapsētā. Zigurds ievēro tradicionālu scenāriju, kurā mūžības un paaudžu tēmas mijas ar muzikāliem priekšnesumiem.

IEVAS VILMANES FOTO

Laura Jukneviča ziedu klēpi atnesusi mūžībā aizgājušam dēlam, brālim, vīram, vīra vecākiem un citiem mīliem cilvēkiem.

lapiņas, šogad 200, un ar tām pietikšot visām trim kapsētām. “Lapiņas mums bijušas vienmēr, agrāk tur bija pasaikuma programma, bet tagad tās vairāk ir piemiņai – ar dzeju un atbilstošas noskaņas tekstu. Vienmēr tiek norādīts, kurš konkrētajā gadā teica runu, dziedāja un muzicēja, obligati jānorāda pasaikuma datums. Jaunajai paaudzei lapiņas neko nenozīmē, bet vecāki cilvēki tās krāj,” zina ezerniece.

Griezē stundu pirms kapusvētkiem satieku Lauru Jukneviču no blakus pagasta. Viņai publiski piemiņas briži kļuvuši

nozīmīgi pēc vīra nāves, pirms dažiem gadiem Griezē mūžamājas radis arī dēls. Vecajā kapsētā dus vēl citi zaļenieci mīli cilvēki, kapusvētkos atbraukusi ciemos pie visiem. Viešas noskaņojums pavism neikdienišķs – skumji priecīgs.

Mūsu saruna ieinteresē Lauras runātīgo vīramāsu Reginu Baumanu. Viņa stāsta: “Man bija astoņi gadi, kad nomira tēvs. Bieži gāju mammai līdzi uz kapiem, lai viņu satiktu. Krusttēvs no Ilūkstes puses stāstīja, ka tur kapusvētkos cilvēki kopīgam cienastam sanes ēdienus un dzērienus, te neko tādu neatceros.

Mums ir tradīcija visai ģimenītei un manai skolasbiedrenai no Vecpiebalgas pēc kapusvētkiem satikties pie manis uz kārtīgām pusdienām. Atcerēsimies aizgājējus un parunāsim par dzīvi. Un tā divas reizes gadā.”

“Sanāk lieli svētki!” iestarpina Regīnas mazmeita Enija. Viņa omi mudinot vai ik svētdienu atbraukt līdz kapsētai. “Daudziem vienaudžiem kapi nepatīk, bet man liekas, ka te satieku opīti. Biju tikai gadu veca, kad viņš nomira,” meitene turpina. “Jaunie jau atsvešinās no kapiem, bet daži manējie tomēr nāk. Piemēram, vienai mazmeitai šodien paliek 21 gads, ir atbraukušas draudzenes, tāpēc viņa jau vakar atbrauca opīm aizdegt svecīti. Neviens nelika, pati izdomāja,” vecmāmiņas acīs iemirdzas prieka asaras.

Kapusvētkus Griezē ar dzimtas salidojumu apvienojuši arī simtgadnieces Martas Gulbes pēcnācēji no Ezeres, Skrundas, Rīgas un Jēkabpils. “Sogad sanāca tā, ka mazmazbērni netika, esam tikai bērni un mazbērni,” mani ar savu, māsas un brāļa ģimeni iepazīstīna ezerniece Olga Pūne. Viņas miļajiem kapusvētki uzzundī siltas atmiņas un raisa garas sarunas par tautas lietišķas mākslas meistares bagātīgo mūžu un personību. Marta bijusi dzīvesgudra sieviete, tāpēc paliceji miļuprāt atceras viņas padomus un izteicienus. “Kad pirms 44 gadiem ienācu šajā ģimenē, vīramāte viedi pamācīja: jākustas kā telā astei, tad dzīvē var kaut ko sasniegt,” atceras vedekla Mārite. “Runājam arī par dzīvi un par to, kas katram iepriekšējā gadā noticis, kur bijuši, ko darījuši,” ieminas Olgas dēls Rinalds.

Zigurds Turss man reiz sacīja, ka nekur par dzīvi nerunā tik daudz, kā kapos. Ne bez nodoma viņš Griezes kapusvētkos pēdējos vārdus veltīja dzīvajiem: “Lai jums daudz spēka, izturības un veselības turpmākajos celos!” ■

Vajag, lai nostrādā ziemeļ- kurzemnieku pašlepnums

**Uldim Jaunzemam-Pētersonam darbošanās nodibinājumā
“Ziemeļkurzemes Restaurācijas centrs” nozīmē jauna cikla sākumu
arī personīgajā dzīvē pēc pirmajiem pieciem Talsos pavadītajiem gadiem.**

TERĒZES MATISONES FOTO

Sanita Liepiņa, “Talsu Vēstis”

“Saprotot, ka Talsu novada pašvaldībai tuvākajos desmit gados nebūs iespēju izveidot savu restaurācijas centru, jo ir daudz citu prioritāšu, to darām mēs,” atklāj nupat jūlijā beigās izveidotā nodibinājuma “Ziemeļkurzemes Restaurācijas centrs” valdes loceklis Uldis Jaunzems-Pētersons. Viņam pašam septembra sākumā aprītēs pieci gadi Talsu novada muzeja direktora amatā. Viņš godīgi atzīst, ja būtu zinājis, cik tie būs dažādu lieku un reizēm nevajadzīgu problēmu pilni, visticamāk, uz deviņu pakalnu pilsētu nepārceltos.

GRŪTĀKAIS – VISPĀR SAŅEMTIES

Vēsturiski Talsu novada robežas mainījusās, un nodibinājuma idejas autori darba lauku redz plašāku, tāpēc tas neapstāsies tikai Talsu novadā, bet aptvers visu Ziemeļkurzemi. Pašlaik nodibinājumā ir trīs dažādu kompetenču entuziasti – Uldis Jaunzems-Pētersons, Emīls Gulbis un Edgars Lejnieks, bet interesi pievienoties izrādījīs arī kādreizējās Valdemārpils sinagogas ēkas īpašnieks Jānis Vitols. Tā arī ir viena no nodibinājuma priekšrocībām, kādas uzņēmumiem nav. “Jaunas asinis var pievienoties jebkurā brīdi. Skaidrs, ka tas nenotiks masveidā, bet esam uz sabiedrību orientēti,” norāda U. Jaunzems-Pētersons.

“Mēs šodien priecājamies par to, cik Kuldīga skaista, bet cik daudz laika un darba ieguldīts, lai tā tāda taptu. Skaidrs, ka nevarēsim uzreiz visu izvērst kā Kuldīgā, bet arī viņu restaurācijas centrs visu sāka divās mazās telpās. Galvenais ir kaut ko sākt, citādi viss ievilksies vēl un vēl,” turpina nodibinājuma valdes loceklis. Vieglākais bijis organizāciju nodibināt, bet grūtākais – tam vispār saņemties. “Talsu novadā arhitektūras pieminekļu saraksts ir

daudz garaks nekā Kuldīgā, turklāt lielākā dala pieminekļu atrodas tieši pilsētā. Un ir pietiekami daudz vēsturisku ēku, kurām pieminekļa statusa nemaz nav. Tā gan jāatzīmē, ka Talsu novada būvvalde jau daudz dara lietas labā un, piemēram, veido sarakstu, lai vismaz identificētu ēkas, kurām jāpievērš uzmanība.”

MOBILĀ RESTAURĀCIJAS DARBNĪCA

Nākamais solis ir atrast telpas, kur veidot bāzes vietu. Tālāk Ziemeļkurzemes Restaurācijas centrs skatās mobilās restaurācijas darbnīcas virzienā – tas būtu speciāli apriņķots transports, kas var doties uz objektiem un izglītojotām darbnīcām. “Tāda darbnīca ir lietuviešiem, un tas mūs iedvesmoja. Rakstīsim projektu, lai iegūtu finansējumu pieredzes apmaiņas braucienam uz Lietuvu un Slovākiju. Mums svarīgi saprast visus tehniskos aspektus, lai varētu pēc iespējas labāk startēt tālāk, un galvenais – izzināt kļūdas un grābekļus, uz kuriem nekāpt, ja viņi to vienreiz jau izdarījuši. Mūs iedvesmo arī citu Latvijas pašvaldību, piemēram, Kuldīgas un Liepājas, pieredze. Uz Talsiem nupat daļēji pārcēlies Latvijas Amatniecības kameras sertificēts namdara amata meistars Raivis Austrīņš, domājam iesaistīt arī viņu. Plānojam sadarboties ar izglītības iestādēm, un jauniešiem pie mums varētu būt interesanta prakses vieta, tā būs dinamiskāka, atšķirsies no parastas darbnīcas. Mēs noteikti veidosim arī materiālu banku no veciem logiem, slēgiem, apkalumiem, durvīm un citiem elementiem, ko kāds grib mest arā vai kas vienkārši iet bojā, jo nevienam nav vajadzīgs. Gribam maksimāli izmantot to, kas jau ir, nevis radīt jaunu. Tomēr tam visam ir vajadzīga arī vieta, kur to pareizi sistematizēt un uzglabāt.”

Uldis Jaunzems-Pētersons uzskata, ka bieži vien cilvēki, kuru īpašumā

nonāk vēsturiska ēka, nezina, no kura gala sākt. Ziemeļkurzemes Restaurācijas centrs gatavs sabiedriskā labuma vārdā sniegt konsultācijas, lai cilvēks vispār saprastu, kas viņu sagaida. “Sniegsmi pakalpojumus privātpersonām, juridiskām personām un varbūt arī pašvaldībai, piemēram, veicot izpēti un palīdzot piesaistīt arhitektus, kuri vispār spēj projektē vēsturisku ēku pārbūves. Ilgus gadus kultūras pieminekļu jautājums iedzīvotāju uztverē bija diezgan sekundārs, bet, ejot laikam, mainās uztverē un cilvēki klūst saprotosāki, gudrāki, vairāk domā par to, kā saglabāt vērtības.”

VISS PAŠU “VALDĪBAS” ROKĀS

Primāri mērķauditorija būs vēsturisko ēku īpašnieki, tācū tikpat labi jebkurš interesants. Nodibinājumam esot plāns uzrunāt galddiekus, vai viņi būtu ieinteresēti strādāt arī ar veco. Viņiem jau vienkāršāk uztasīt jaunu, uzskata U. Jaunzems-Pētersons. “Bet stāsts ir par jaunā ilgtspēju. Plānojam uzrunāt tās galddiecības un galddiekus, kuri ir ieinteresēti. Pat ja viņi negribēs atjaunot veco, lai viņiem vismaz ir informācija.”

“Neviens cits to nedarīs. Ja beidzamo desmit gadu laikā Talsos neviens nav saņēmis to darīt, tad arī nedarīs,” – tā nodibinājuma idejas autors atbild uz jautājumu, kas viņam deva ierosmi sākt, jo katram no dalībniekiem tācū ir sava pamatdarbs. “Daudzi norāda uz to, cik nesakartota ir mūsu vecpilsēta. Bet ko esat darījuši, lai tā būtu citāda? Nebūsu populārs, bet ieklausieties vārdā “pašvaldība”. Tā ir pašu valdība. Neuzskatu, ka pašvaldības uzdevums ir visiem dot, lai kaut kas notiktu. Jā, forši, ja tā var palīdzēt un atbalstīt, tācū daudz kas ir mūsu pašu rokās. Man apkārt esošie cilvēki ir pierādījums, ka viiss ir iespējams. Katram tikai savā tempā. Ja paskatāmies uz kultūrvietu “Kurte” Baznīcas laukumā,

tur ir viens ātrums, līdzās Intara Busuļa īpašumā – cits, bet, piemēram, blakus ēkā nenotiek nekāda kustība. Es domāju, ka pamazām pilsēta vairāk sakopsies. Izdarīs viens, pēc tam otrs, bet trešais, ja nebūs neko pat iekustinājis, izskatīsies nozēlojami. Pašlepnuma liks kaut ko darīt: nevar taču izskatīties sliktāk par kaimiņu. Domāju, ka tieši ziemelkurzemnieka lepnuma varētu nostrādāt. Un noteikti būs svarīgi atzīmēt arī tos cilvēkus, kuri gada griezumā būs kaut ko izdarījuši.”

NEVIENA NORMĀLA GADA

Ikdienā Uldis Jaunzems-Pētersons ir Talsu novada muzeja direktors. Šobrīd sākas jauns cikls – gan muzeja akreditācija, gan darbs nodibinājumā. Pirmie pieci gadi bijuši smagi. “Pirmais un otrs bija kovida gads, tad sākās karš Ukrainā, finanšu krīze Talsu novada pašvaldībā... Nav bijis gada, kurā varētu normāli strādāt. Tā, protams, bija arī citiem. Bet šeit ir cilvēki, kuri vairāk runā, nekā dara, visu laiku kādam ir viedoklis. Ja es pirms pieciem gadiem zinātu, ka būs tā, godavārds, uz Talsiem nenāktu. Pie apstākļiem neesmu bijis vainīgs, taču man jācīnās ar sekām, arī personīgam.”

Nedēļu pirms Talsu novada domes sēdes, kurā muzeja direktoru pieņēma amatā, viņš sēdējis Kuldīgā un rakstījis plusus un minusus, lai izlemtu, vai darbam piekrīst. Lai gan pirmā piecgade bijusi smaga, ja plusus liktu šodien, to vienalga būtu vairāk. “Vai arī vismaz tikpat, cik minusu, tācū plusi vienkārši ir nozīmīgāki. Ir arī lietas, kas muzeja ikdienas apmeklētājam nav redzamas, tācū atskatoties saproti: “Vou, pa kuru laiku tas viss izdarīts!” Talsos man ļoti patīk, te gribu palikt. Seit ir viss, kas vajadzīgs – cilvēki, notikumi, viena jūra trīsdesmit minūšu attālumā, līdz otrai tikai mazliet vairāk. Un man ir svarīgi draugi. Manā vecumā jaunu bandu būtu grūti atrast.” ■

Mūzika

◊ 6. septembrī **Kuldīgas Kultūras centrā** koncerts "Patiešām legenda. Rejs Čārlzs", kurā slavenā mūziķa daiļradei pievērsīsies "Mirage Jazz Orchestra" un Urošs Peričs no Slovēnijas.

◊ 7. septembrī **Liepājā, Lutera baznīcā "Hammond"** ērģeļu festivāls noslēgsies ar koncertu "Organum Lucis", kas veltīts izcilā ērģelnieka Lotara Džeriņa piemiņai. Mūzikā vienosies RTU Liepājas akadēmijas sieviešu koris "Atbalss", Liepājas Tautas mākslas un kultūras centra jauktais koris "INTIS", ērģelniece Edīte Alpe-Deksne un Ata Andersona "Hammond" ērģeļu trio.

◊ 13. septembrī **Kaļķu ielas kvartālā** un citviet Kuldīgā norisināsies klaivermūzikas festivāls "Kuldīga Piano", kurā pianisti no Latvijas un ārvalstīm atskāņos dažādu žanru klavermūziku.

◊ 13. septembrī **Talsu Kultūras centrā** un 27. septembrī **Kuldīgas Kultūras centrā** notiks grupas "Kautkaili" elektroakustiskās mūzikas koncerts "Kur klusums zied".

◊ 13. septembrī **Sabiles Mākslas, kultūras un tūrisma centrā** viesosies Jānis Strapčāns ar koncertprogrammu "VIENU".

◊ 20. septembrī **Liepājā, koncertzālē "Lielais dzintars"**, Liepājas Simfoniskais orķestrīs atklās 145. sezonu ar koncertu, kurā sastapsies laikmetīgā latviešu mūzika un agrīnā romantisma šedevrs – Hektota Berlioza "Fanastiskā simfonija". Ipašā viešnā, pasaulesvēnā ērģelniece Ivetā Apkalna pirmskaņos Jēkaba Jančevska Erģeļu simfoniju.

◊ 20. septembrī **teātra namā "Jūras vārti"** **Ventspilī** mūzikis, dziedātājs un dziesmu autors Jānis Stībelis aicina uz koncertu "Smaidot".

◊ 21. septembrī **teātra namā "Jūras vārti"** ar brīnumiem, raibiem pārsteigumiem un košiem piedzīvojumiem pie maziem un lieliem skatītājiem dosies Jāņa Lūsēna un Normunda Bejska muzikālā pasaka "Īkstīte".

◊ 27. septembrī **koncertzālē "Lielais dzintars"** Pjēra Bulēza simtgadei veltīta koncertprogrammā franču komponista, laikmetīgās mūzikas revolucionāra skaņdarbus izpildīs kamerorķestrīs "Sinfonietta Rīga", vijolniece Magdalēna Geka un citi solisti no Latvijas un Francijas.

◊ 27. septembrī **Ventspilī** ar grandiozu koncertu jauno rudens sezonu atklās **koncertzālē "Latvija"**. Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestrīs un diriģents Žāns Kristofs Spinozi, piedaloties Valsts akadēmiskajam korim "Latvija", soprānam Ninai Maestrači un klavesīnistei levai Salieteit, piedāvās mūziku no baroka zelta laikmeta līdz mūsdienu nozīmīgākajiem meistardarbiem. Programmā Pētera Vaska, Antonio Vivaldi, J. S. Bahā un Gabriela Forē skaņdarbi.

Teātris

◊ 6. septembrī **Liepājas teātris** atklās 119. sezonu ar mākslinieciskā vadītāja Valtera Sīļa iestudēto Rasas Bugavičutes-Pēces lugu "Amerikas latvieši". Izrāde vēsta par latviešu komūnu Amerikā, par dzīvi, kurā viņi ir tādi paši ASV pilsoņi kā visi citi, un to pasaulei, kurā viņi ir latvieši.

◊ 6. septembrī **Rojas brīvdabas estrādē** muzikālā izrāde "Tobago".

◊ 7. septembrī **Virbu kultūras namā** un 13. septembrī **Vandzenes pagasta Anču birzī** Pastendes amatierteātra "TeRada" izrāde "Sievasmātes labā sirds".

◊ 12. septembrī **Liepājā, kultūras namā "Wiktorija"**, notiks komiķa Jāņa Kreičmaņa jaunās stand-up komēdijas "Puņķi un asaras" pirmizrāde.

◊ 13. septembrī **Pastendes kultūras namā** K. Valdemāra Talsu teātra izrāde – V. Grēviņa traģikomēdija "Sveiks, nelaiķi!".

◊ 19. septembrī **Kuldīgas Kultūras centrā** varēs noskatīties Jāņa Kreičmaņa stāvzrādi "Puņķi un asaras".

◊ 26. septembrī **Kuldīgas Kultūras centrs** aicina uz pikantu pavērsienu komēdiju "Pīdžama sešiem".

Māksla

◊ Līdz 30. septembrim **Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzejā** gleznotāja Zigurta Poļikova 70. jubilejas izstāde "Ainava+". Tās atklāšanā Talsu Krūmu mākslas grupas dibinātāja Guna Millersone par autoru izteicās šādi: "Zigurts ir viens no retajiem, kas glezno esenciālu Latvijas ainavu, jo tā pārdomātu, it kā izprātotu. Sobrīd tā ir tumša, taču bijuši arī gaišāki periodi. Un kas zina, kā būs, jo šī izstāde beidzas ar satriecoši rozā ainavu."

◊ Līdz 30. septembrim **Saldus novada bibliotēkā** Guntara Sviķa izstāde "Labi, ka kāds gaida".

Citas lietas

◊ 5. septembrī **Talsu Sauleskalna estrādē** aizraujošs triku šovs "Iluzionists Edžus UGUŅI".

◊ 6. septembrī **Talsos** notiks Kurzemes dzejas dienas "Balss no dzīlēm". **Talsu Kultūras centrā** iecerēta diskusija "Kas slēpjas zem virsmas?", kurā piedalīsies Ēriks Vilsons un Gundega Blumberga; Radošajā sētā, atzīmējot dzejnieka A. Pelēča 105 gadu jubileju, atklās Pastendes mākslas studijas gleznu izstādi "Pelēcis – latvietis ir koši pelēks". Ķeniņkalna estrādē notiks dzejas lasījumi pilsētīdē "Dzejnieks spoguļi", bet Talsu ezerā uz plostā būs koncerts "Skanošie atspulgi", balss un vijoļu duets "Violin diivas".

◊ No 8. līdz 13. septembrim **Liepājas Centrālā zinātniskā bibliotēka** rīko Dzejas dienas, kurās paredzētas tikšanās un sarunas ar dzejniekiem, literātiem un kultūras nozares pārstāvjiem.

◊ 12. septembrī **Talsu Galvenajā bibliotēkā** tikšanās ar radio personību, grāmatu autori Liu Guļevsku.

◊ 19. septembrī **Saldus novada Rubas tautas namā** Dzejas dienu pasākuma galvenā viešnā būs dzejniece un rakstniece Jana Egle.

◊ 20. septembrī **Saldus novada Druvas kultūras namā** "Kurzemes foto dienu 2025" noslēgums un izstādes atklāšana.

◊ 27. septembrī **Saldus novada Kursīšu bibliotēkā** tikšanās ar dzejnieci Māru Zālīti.

Mantojums

◊ 6. septembrī **Dundagas pagasta Kubalu skolā muzejā** notiks Krišjānim Baronam un Krišjānim Valdemāram veltīts Dzejas dienu pasākums.

◊ 13. septembrī **Kuldīgas Kultūras centrā** etnogrāfiskais ansamblis "Gudenieku suiti" svinēs 60 gadu jubileju.

◊ 13. septembrī **Ventspils Amatu mājā** notiks 13. Kurzemes rokdarbnieku sciets.

◊ 13. septembrī **Kabiles centrā pie dīķa** visi aicināti uz tirgus lustēm.

◊ 13. septembrī **Talsos, Latvijas Lauksaimniecības muzejā**, notiks pasākums visai ģimenei "Mašīnbaili Talsos" ar astoņu folkloras kopu uzstāšanos.

◊ 13. septembrī **Kuldīgas novadā, Padures klētī**, notiks Jautrā mašīntalka.

◊ 14. septembrī **Talsu novada muzejā** ceļojošās izstādes "Latviskās dzīveszīnas dievestība tautas vēsturē. Dievturībai – 100" norise.

◊ 20. septembrī **Saldus novada Pampāļos** tradicionālais Kartupeļu festivāls.

◊ 22. septembrī **Saldus novada Druvā pie dīķa** iedegs ugunkuru par godu Baltu vienības dienai.

◊ 27. septembrī **Liepājā, Interjera muzeja "Hoižeres kundzes viesu nams"** viesu istabā, apmeklētājus iepriecinās koncertprogramma "Galantās sarunas".